

**OSVRT NA KNJIGU „GRUPNA ANALIZA U FOKUSU
ZNANSTVENIH ISTRAŽIVANJA“ UREDNIKA ALDA ŠPELIĆA,
URED ZA IZDAVAŠTVO – SVEUČILIŠTE JURJA DOBRILE
PULA, 2018.**

***/ REVIEW OF THE BOOK “GROUP ANALYSIS IN THE FOCUS
OF SCIENTIFIC RESEARCH” EDITED BY ALDO ŠPELIĆ,
PUBLISHING OFFICE – JURAJ DOBRILA UNIVERSITY,
PULA, 2018***

Darko Marčinko

Darko Marčinko, predstojnik Klinike za psihijatriju i psihološku medicinu Medicinskog fakulteta KBC-a Zagreb, prof. dr. sc., dr. med., specijalist psihijatar, subspecijalist iz biologijske psihijatrije, psihoterapije i forenzičke psihijatrije, primarijus, psihoanalitički i obiteljski psihoterapeut, stalni sudski vještak, član Odbora za sudbena mišljenja Medicinskog fakulteta, viši znanstveni suradnik, član uredništva časopisa *Psychiatria Danubina*, predsjednik Etičkog povjerenstva KBC-a Zagreb, predsjednik Hrvatskog društva za personologiju, poremećaje ličnosti i poremećaje hranjenja pri Hrvatskom liječničkom zboru, redoviti član Akademije medicinskih znanosti Hrvatske, GSM: +385 91 2502 464, E-mail: niarveda@gmail.com

Kada uzmete tu knjigu u ruke, susrest ćete se ustvari s razmišljanjem grupnih analitičara koji su si kao članovi Motovunske grupe postavili u zadatak propitivanje *kako provesti istraživanja u grupnoj analizi i općenito psihoterapiji a da ona budu priznata kao znanstvena*. Urednik Aldo Špelić okupio je skupinu entuzijasta s kojima je pokrenuo rasprave o mogućnostima provođenja znanstveno valjanih istraživanja u grupnoj analizi i općenito psihoterapiji kao osnove znanstvenog utemeljenja njihove prakse. Tako je nastala Motovunska grupa koja se navedenim zadatkom bavila od 2001. godine. U knjizi „Grupna

When you take this book in your hands, you will actually encounter the thinking of group analysts who, as members of Motovun Group, have set themselves to the task of examining *how to conduct research in group analysis and psychotherapy in general to be recognized as scientific*. Editor Aldo Špelić gathered a group of enthusiasts with whom he discussed the possibilities of conducting scientific research in group analysis and psychotherapy in general as the basis of the scientific foundation of their practice. That is how the Motovun Group was formed, which has been working on this task since 2001. The book *Group Analysis in the Focus of Scientific Research*

analiza u fokusu znanstvenih istraživanja“ prezentirane su spoznaje grupnih analitičara članova Motovunske grupe koje su nastale tijekom osamnaest godina rada u okviru Međunarodnog znanstvenog skupa „Motovunski dani grupne analize“. U poglavljima knjige izneseni su rezultati rasprava tijekom svih tih godina susretanja u Motovunu u kojima je posebna pozornost bila posvećena pitanju mogućnosti provođenja znanstveno valjanih istraživanja u grupnoanalitičkoj i psihoterapijskoj praksi kao osnovnom problemu na putu njihova *znanstvenog utemeljenja*. U tim raspravama problem znanstvenog utemeljenja grupnoanalitičke i psihoterapijske prakse praćen je od njihova osnutka do današnjih dana. Opseg dokumentacije i način obradbe tema povezanih s pitanjem znanstvenog utemeljenja grupne analize i psihoterapije općenito određuje ovu knjigu kao *znanstvenu monografiju*.

Knjiga je podijeljena na tri dijela. U prvom *teorijskom dijelu* autori donose svoja razmišljanja o paradigmatima i mogućnostima provođenja znanstveno valjanih istraživanja općenito u psihoterapiji. U drugom, *praktičnom dijelu*, osvrću se na probleme u provođenju grupnoanalitičkih i psihoterapijskih istraživanja i načine njihova prevladavanja koji su primarno određeni primjenom mjernih instrumenata i organizacijom istraživanja na različitim područjima od kontratransfera do uspješnosti provođenja

presents the findings of group analysts, members of the Motovun Group, which were drawn from eighteen years of work within the International Scientific Conference titled *Motovun Days of Group Analysis*. The various chapters of this book present the results of different discussions that took place during all these years of meetings in Motovun, in which special attention was paid to the possibility of conducting scientifically valid research in group analytic and psychotherapeutic practice as a basic issue on the path to their *scientific foundation*. In these discussions, the development of issue of the scientific foundation of group analytic and psychotherapeutic practice can be traced from their founding to the present day. The scope of documentation and the manner of processing topics related to the issue of scientific foundation of group analysis and psychotherapy in general define this book as a *scientific monograph*.

The book is divided into three parts. In the first *theoretical part*, the authors present their thoughts on paradigms and possibilities of conducting scientifically valid research in psychotherapy. In the second *practical part*, they look at problems in conducting group analytic and psychotherapeutic research and ways of overcoming them that are primarily related to the application of measurement instruments and the organization of research in various areas ranging from counter-transference to the success of the implementation of particular psy-

pojedinih psihoterapijskih pristupa u različitim kliničkim i izvan kliničkim uvjetima. U trećem, *iskustvenom dijelu*, urednik je pokušao prikazati koje je sve faze razvoja Motovunska grupa morala proći da bi postigla željeni cilj.

STRUČNE I ZNANSTVENE OKOLNOSTI U NASTANKU KNJIGE

U predgovoru knjige opisane su postojeće okolnosti u stručnim i znanstvenim okruženjima krajem 20. stoljeća koje su potaknule okupljanje grupnih analitičara i odredile ciljeve i zadatke rada Motovunske grupe. Isticanjem činjenice na samom početku knjige da je *odnos psihoterapije i istraživanja odvijek problematičan* autori žele prikazati težinu zadatka kojim su se bavili članovi Motovunske grupe u rješavanju pitanja znanstvenog utemeljenja grupe i općenito psihoterapije. U povijesti toga problematičnog odnosa istaknuto je mjesto imao pozitivizam u znanosti 20. stoljeća koji je vlastitim kriterijima znanstvene valjanosti od samih početaka stajao na putu znanstvenog utemeljenja psihoanalize i ostalih psihoterapija. To je povijesno nasljeđe krajem prošloga stoljeća kao i danas u stručnim i znanstvenim okruženjima izraženo u općeprihvaćenim stajalištima o nemogućnosti provođenja znanstveno valjanih istraživanja u grupnoanalitičkoj i psihotera-

chotherapeutic approaches in different clinical and non-clinical conditions. In the third *experiential part*, the editor tried to show what stages of development the Motovun Group had to go through in order to achieve the desired goal.

PROFESSIONAL AND SCIENTIFIC CIRCUMSTANCES RELATED TO THE ORIGIN OF THE BOOK

The foreword of the book presents the prevailing circumstances in professional and scientific environments at the end of the 20th century, which encouraged this gathering of group analysts and determined the goals and tasks of the Motovun Group. By emphasizing the fact at the very beginning of the book that *the relationship between psychotherapy and research has always been problematic*, the authors want to show us the difficulty of the task undertaken by members of the Motovun Group in addressing the scientific foundation of group analysis and psychotherapy in general. In the history of this *problematic relationship*, positivism had a prominent place in the scientific community of the 20th century, and due to its own criteria of scientific validity stood in the way of the scientific foundation of psychoanalysis and other psychotherapies from the very beginning. At the end of the last century, as well as today, the influence of this historical heritage can be seen in professional and scientific environments in the presence of generally accepted views on

pijskoj praksi i ujedno o upitnoj znanstvenoj valjanosti njihovih spoznaja.

Problemi proizašli iz povijesno naslijeđenih zahtjeva za zadovoljenjem pozitivističkih kriterija znanstvene valjanosti, primjenom metodologije prirodnih znanosti u istraživanjima ljudskog uma, dobili su svoj izraz u visokim i nepremostivim granicama između psihoterapijskog i istraživačkog pristupa razumijevanju ljudskog uma. Te granice donijele su problem *podvojenosti* koji danas postoji između *psihoterapijske i istraživačke prakse* te između *uloge psihoterapeuta i istraživača*. Tako tijekom 20. stoljeća psihoterapeuti su ostali usmjereni na istraživanja koja su se zasnivala na opservacijama u okvirima vlastite prakse čije su spoznaje od strane znanstvenika smatrane upitnima u smislu znanstvene valjanosti. U tim pozitivističkim okvirima razvoja možemo razumjeti razlog zašto su istraživanja u grupnoj analizi i psihoterapiji uopće danas najsiromašnije područje njihova postignuća.

Novi zahtjevi za provođenjem znanstveno valjanih istraživanja unutar grupnoanalitičke i psihoterapijske prakse ponovo su pokrenuti potkraj 20. stoljeća s novim trendovima u znanosti izraženim u *konceptu medicine utemeljene na dokazima*. Ti novi trendovi koji su dobili posebno važnu ulogu unutar nacionalnih sustava zdravstvene zaštite

the impossibility of conducting scientifically valid research in group analytic and psychotherapeutic practice and on the questionable scientific validity of their knowledge.

Problems arising from historically inherited requirements for meeting positivist criteria of scientific validity and applying the methodology of natural sciences in research on the human mind found their expression in the high and insurmountable boundaries between psychotherapy and research approaches to understanding the human mind. These boundaries have brought about *the problem of the splitting* that today exists between *psychotherapeutic and research practices* and between *the roles of psychotherapists and researchers*. Thus, during the 20th century, psychotherapists remained focused on research based on observations in their own practice, and scientists considered those findings to be of questionable scientific validity. Seen through this positivistic framework of development, we can understand why research in group analysis and psychotherapy in general is today the area in which their achievements are poorest.

New requirements for conducting scientifically valid research within group analytic and psychotherapeutic practice in general were re-launched in the late 20th century, with new trends in science expressed in *the concept of evidence-based medicine*. These new trends, which have been given a particularly important role within national health care systems,

postavili su zahtjeve za sve discipline medicine da provođenjem istraživanja daju *znanstvene dokaze učinkovitosti vlastite prakse* kao osnovni uvjet njihova prihvaćanja i financiranja u okvirima nacionalnih sustava zdravstvene zaštite. U skladu s tim zahtjevima svi su psihoterapijski smjerovi u svrhu preživljavanja u vlastitim nacionalnim sustavima zdravstvene skrbi trebali provesti istraživanja koja su im primjenom pozitivističke metodologije trebala dati znanstveno valjane dokaze njihove učinkovitosti. Posebno je važno zapažanje da se ti novi trendovi u znanosti i medicini nisu bavili naslijeđenim problemima istraživanja u psihoterapijskoj praksi proizašlim iz zahtjeva za zadovoljenjem kriterija pozitivističke znanstvene valjanosti tijekom 20. stoljeća, nego su ti problemi istraživanja u psihoterapijskoj praksi dovedeni do njihove krajnosti.

Ta su događanja u znanosti i medicini dovela u pitanje preživljavanje grupne analize i ostalih psihoterapija i ujedno dovela do pozicije „*ili-ili*“ u kojoj su one imale izbor ili prilagoditi i promijeniti vlastitu psihoterapijsku praksu u skladu s kriterijima pozitivističke metodologije ili ostati izvan znanstvene obitelji u postojećim okvirima vlastite, znanstveno upitne istraživačke prakse.

Upravo ta situacija s kojom se susretao urednik ove knjige u okviru rada Povjerenstva za znanstvena istraživa-

have placed demands on all medical disciplines to *provide scientific evidence of the effectiveness of their own practice* as a basic condition for their acceptance and funding within the national health care systems. In accordance with these requirements and in order to survive in their own national health care systems, all psychotherapeutic approaches should have conducted research that, using positivist methodology, should provide them scientifically valid evidence of their effectiveness. It is particularly important to note that these new trends in science and medicine did not address inherited research problems in psychotherapeutic practice arising from the requirement to meet positivist criteria of scientific validity during the 20th century, but exacerbated these research problems in psychotherapeutic practice to their extreme.

These events in science and medicine have called into question the survival of group analysis and other psychotherapies and have led to an “*either-or*” position in which psychotherapists can choose to either adapt and change their own psychotherapeutic practice according to positivist methodological criteria or remain outside the scientific family and within the existing framework of their own, scientifically questionable research practice.

It was this situation that the editor of this book encountered when the working for the Commission for Scientific Research at the Institute for Group Anal-

nja Instituta za grupnu analizu Zagreb potaknula ga je da 2001. godine okupi grupne analitičare i da u okviru međunarodnoga znanstvenog skupa *Motovunski dani grupne analize* pokrene rad Motovunske grupe. S obzirom na vrlo mali broj kolega koji su imali interesa za istraživanje u vlastitoj praksi, primarni cilj okupljanja u Motovunu bio je *promovirati, organizirati i provoditi znanstveno valjana istraživanja u grupnoanalitičkoj i psihoterapijskoj praksi*. U skladu s tim ciljem i postojećim problemima povezanim sa zadovoljenjem pozitivističkih kriterija znanstvene valjanosti, koji su stajali na putu istraživanju u grupnoanalitičkoj i psihoterapijskoj praksi, *glavni zadatak* rada Motovunske grupe bio je *istražiti osnovne pretpostavke postojećih ograničenja i naći nove mogućnosti provođenja znanstvenih istraživanja u grupnoj analizi i psihoterapiji na putu njihova znanstvenog utemeljenja*.

U skladu s postavljenim zadacima tijekom osamnaest godina rada Motovunske grupe proizašle su mnoge spoznaje o konceptualnim, metodološkim i proceduralnim ograničenjima koja se nalaze na putu provođenja istraživanja u grupnoanalitičkoj i psihoterapijskoj praksi i jednako tako o novim mogućnostima njihova prevladavanja. Te su spoznaje u knjizi prikazane s obzirom na njihove *teorijske, praktične i iskustvene doprinose* u rješavanju postavljenih zadataka u radu Motovunske grupe.

ysis in Zagreb, which prompted and encouraged him to gather group analysts together in 2001 and initiate the work of Motovun Group as part of the international scientific conference *Motovun Days of Group Analysis*. Given the very small number of colleagues who had an interest in research in their own practice, the primary goal of the gathering in Motovun was to *promote, organize, and conduct scientifically valid research in group analytic and psychotherapeutic practice*. In accordance with this goal and the existing problems related to meeting the positivistic criteria of scientific validity, which stood in the way of research in group analytic and psychotherapeutic practice, the *main task* of the Motovun Group was *to explore the basics of existing constraints and find new opportunities for conducting scientifically valid research in group analysis and psychotherapy on the path to their scientific foundation*.

In accordance with the tasks that had been set, during the eighteen years of the Motovun Group's existence, many insights were gained about the conceptual, methodological, and procedural limitations that stand in the way of conducting research in group analytic and psychotherapeutic practice, along with many new methods to overcome them. These insights are presented in this book, with regard to their theoretical, practical, and experiential contributions in solving the tasks the Motovun Group set out to address.

TEORIJSKI DOPRINOSI U PREVLADAVAJU POSTOJEĆIH PROBLEMA PODVOJENOSTI

U prvom, *teorijskom dijelu* knjige „*Mogućnosti istraživanja u grupnoj analizi u okvirima postojećih paradigmi*”, u tri poglavlja opisane su spoznaje nastale propitivanjem naslijeđenih okvira pozitivističke znanstvene spoznaje i iz njih proizašlih ograničenja koja stoje na putu provođenja znanstveno valjanih istraživanja u grupnoanalitičkoj i psihoterapijskoj praksi, a u slijedeća tri poglavlja prikazane su nove mogućnosti povezane s onim novim okvirima znanstvene spoznaje koji omogućuju prevladavanje postojećih ograničenja proizašlih iz okvira pozitivističke znanosti. S obzirom na ulogu i značenje suvremenih trendova u znanosti i medicini, koji su doveli u pitanje mogućnost istraživanja u grupnoj analizi i psihoterapiji i njihova znanstvenog utemeljenja, koncept *medicine utemeljene na dokazima* dobio je posebno mjesto u raspravama članova Motovunske grupe.

U prvom poglavlju „*Istraživanja u psihoterapiji i suvremeni trendovi u medicini*“ autor *Aldo Špelić* u središte rasprave stavio je propitivanje koncepta *medicine utemeljene na dokazima* koji je od strane njegovih zagovornika predstavljen kao *nova paradigma u medicini* koja je dobila značenje *šireg društvenog pokreta*. Međutim, polazeći od analize

THEORETICAL CONTRIBUTIONS TO THE PREVAILING PROBLEMS OF THE SPLITTING

The first, *theoretical part* of the book titled “*Research Possibilities in Group Analysis within Existing Paradigms*” comprises three chapters that present the findings of questioning the inherited framework of positivist scientific knowledge and the resulting limitations that stand in the way of conducting scientifically valid research in group analytic and psychotherapeutic practice, while the next three chapters present the new possibilities related to those new frameworks of scientific knowledge that enable overcoming of the existing limitations arising from the framework of positivist science. Given the role and meaning of contemporary trends in science and medicine, which have called the possibility of research in group analysis and psychotherapy and their scientific foundation into question, the concept of evidence-based medicine has a special place in discussions of Motovun Group members.

In the first chapter, “*Research in Psychotherapy and Contemporary Trends in Medicine*”, the author *Aldo Špelić* focused on questioning the concept of evidence-based medicine, which was presented by its proponents as a *new paradigm in medicine* that gained the meaning of a *broader social movement*. However, starting from the analysis of the meaning of the paradigm in deter-

značenja paradigme u određenju znanstvene spoznaje utvrđeno je da prezentiranje koncepta medicine utemeljene na dokazima kao *nove paradigme u medicini* nema nikakve utemeljenosti u filozofiji znanosti, nego predstavlja samo slobodnu interpretaciju njegovih zagovornika. Ono što koncept nudi jest samo uvođenje pozitivističke metodologije u istraživanja učinkovitosti medicinska prakse, ali ne i novi pristup u razumijevanju geneze i dinamike samih bolesti.

U sklopu ovog poglavlja posebna je pozornost posvećena analizi značenja *znanstveno valjanog dokaza* kao ključnog pojma unutar medicine utemeljene na dokazima. Iz analiza mnogih rasprava vođenih iz pozicije filozofije znanosti, u kojima su u obzir uzeti različiti metodološki pristupi, proizašao je zaključak o neosnovanosti izdvajanja jednog, pozitivističkog pristupa kao apsolutnog i univerzalnog kriterija spoznaje. Naime, istaknute su pojedine suvremene spoznaje koje pokazuju da *dokaz ima mnoga lica* iz čega slijedi zaključak da različiti predmeti istraživanja trebaju različite metodološke pristupe, odnosno da metodologija ne može biti ispred samog predmeta istraživanja.

U analizi tog koncepta posebna pozornost posvećena je povijesnim okvirima njegova nastanka. Iz analize radova autora, pokretača tog koncepta, proizlazi da je uvođenje istraživanja

mining scientific knowledge, it was found that the presentation of the concept of evidence-based medicine as a new paradigm in medicine has no basis in the philosophy of science, but only in a free interpretation of its proponents. What the concept offers is only the introduction of a positivist methodology in researching the effectiveness of medical practice, rather than a new approach in understanding the genesis and dynamics of the diseases themselves.

Within this chapter, special attention is paid to the analysis of the meaning of *scientifically valid evidence* as a key concept within evidence-based medicine. From the analyses of many discussions conducted from the position of philosophy of science, in which different methodological approaches were taken into account, a conclusion was drawn about the unjustifiability of singling out one, positivist approach as an absolute and universal criterion of cognition. Some contemporary findings are highlighted, showing that *evidence has many faces*, from which it follows that different research subjects need different methodological approaches, i.e. that methodology cannot be ahead of the research subject itself.

In the analysis of this concept, special attention is paid to the historical framework of its origin. The analysis of the authors of this concept shows that the introduction of research is determined by the need to overcome the problem of

određeno potrebom prevladavanjem problema *kliničke pristranosti*, odnosno mogućnosti da kliničari bez dokaza učinkovitosti mogu primjenjivati metode i pristupe koji nemaju kliničku opravdanost ili čak mogu biti štetni. No zaključak je da je uvođenje pozitivističkih kriterija u istraživanja dovelo do druge krajnosti, koju je autor A. Špelić definirao kao *metodološka pristranost*, da uspješni klinički i terapijski postupci koji ne mogu vlastitu praksu podvrgnuti istraživanjima primjenom pozitivističke metodologije budu tretirani kao neučinkoviti i stoga neprihvatljivi.

Zaključak te rasprave jest da koncept medicine utemeljene na dokazima s rigidnim i nekritičnim zahtjevima za primjenom pozitivističke metodologije u istraživanju ljudskog uma nije pridonio rješenju naslijeđenih problema podvojenosti između psihoterapijske i istraživačke prakse i između uloga psihoterapeuta i istraživača, nego ih je doveo do njihove krajnosti. Time je problem primjene pozitivističke metodologije došao u središte interesa i rasprave članova Motovunske grupe.

U drugom poglavlju „Otpori istraživanju u psihoterapiji“ autor polazi od činjenice o malom broju provedenih znanstveno valjanih istraživanja na području grupne analize i psihoterapije koja je u znanstvenim i stručnim okruženju interpretirana kao *otpor grupnih analiti-*

clinical bias, i.e. the possibility that clinicians can, without evidence of their effectiveness, use methods and approaches that have no clinical justification or may even be harmful. However, the conclusion is that the introduction of positivist criteria in research has led to another extreme, which the author A. Špelić defined as *methodological bias*, that successful clinical and therapeutic procedures that cannot submit their own practice to research using positivist methodology are treated as ineffective and therefore unacceptable.

The conclusion of this discussion is that the concept of evidence-based medicine with rigid and uncritical requirements for the application of positivist methodology in the study of the human mind did not contribute to solving the inherited problems of the splitting between psychotherapeutic and research practices as well as between the roles of psychotherapists and researchers, but has instead exacerbated them to their extremes. To that extent, the problem of applying the positivist methodology became the focus of interest and discussion for the members of the Motovun Group.

In the second chapter, “*Resistance to Research in Psychotherapy*”, the author starts from the fact that there is only a small number of scientifically valid studies in the field of group analysis and psychotherapy, which is in scientific and professional circles interpreted as *the resistance of group analysts and psychotherapists to expose their work to sci-*

čara i psihoterapeuta da svoj rad izlože znanstvenoj provjeri. Rezultati istraživanja interesa grupnih psihoterapeuta pokazali su da nije riječ o otporima prema istraživanju u njihovoj praksi nego o njihovoj nemogućnosti da prevladaju postojeća *konceptualna, metodološka i proceduralna ograničenja* u organiziranju i provođenju istraživanja. Naime, ta ograničenja vode do poteškoća u *provođenju istraživanja u grupnoanalitičkoj i psihoterapijskoj praksi* i do poteškoća u *primjeni rezultata takvih znanstveno valjanih istraživanja u njihovoj praksi*. Iz rezultata istraživanja grupnih psihoterapeuta proizlazi prisutnost njihovih interesa za provođenje istraživanja u njihovoj praksi koji su primarno usmjereni na pitanja *posebnosti grupnih procesa i čimbenika njihove učinkovitosti* koja nije moguće obuhvatiti primjenom metodologije pozitivističke znanosti.

Osnova nemogućnosti i ograničenosti provođenja istraživanja u kliničkoj i psihoterapijskoj praksi prepoznata je u zahtjevima za zadovoljenjem pozitivističkih kriterija znanstvene valjanosti kojima je nametnuta dominacija metodologije nad samim predmetom istraživanja. Kao posljedicu tih zahtjeva danas imamo dominaciju istraživanja učinkovitosti nad psihoterapijskim procesima i jednako tako dominaciju ispitivanja simptoma nad varijablama odnosa u istraživanjima učinkovitosti. Na kraju posebno je istaknuta činjenica da

scientific scrutiny. The research results of the interests of group psychotherapists showed that it is not about resistance to research in their practice but about their inability to overcome the existing conceptual, methodological, and procedural limitations in organizing and conducting their research. Namely, these limitations lead on the one hand to *difficulties in conducting research in group analytic and psychotherapeutic practice* and on the other hand to *difficulties in applying the results of such scientifically valid research in their practice*. The research results of group psychotherapists show the existence of their interest in conducting research in their practice, which is primarily focused on the *particularities of group processes and factors of their effectiveness* that cannot be evaluated by applying the methodology of positivist science.

The basis of the impossibility and limitations of conducting research in clinical and psychotherapeutic practice is clear from the requirements for meeting the positivist criteria of scientific validity, which imposed the dominance of methodology over the subject of research. These requirements have today resulted in the dominance of efficacy research over research of psychotherapeutic processes as well as dominance of symptom examination over the examination of relationship variables in efficacy studies. Finally, the fact that the application of positivist methodology in psychotherapeutic and clinical research

je primjena pozitivističke metodologije u psihoterapijskim i kliničkim istraživanjima odredila novo razumijevanje i klasifikaciju mentalnih bolesti u vidu napuštanja psihodinamičkih teorija osobnosti u korist konstitucionalnih.

U poglavlju „Mjesto grupne analize u znanosti“ autorica *Liljana Milivojević* započinje pitanjem koje je potaknulo sukobe ne samo između grupnih analitičara i znanstvenika nego i između samih grupnih analitičara. Zapažanje je autorice da je pitanje znanstvenog utemeljenja na principima pozitivističke metodologije dovelo do sukoba između onih grupnih analitičara koji nastoje prilagoditi grupnoanalitičku teoriju i praksu postulatima znanstvene metodologije i onih drugih koji nastoje ostati u okvirima vlastitih modela neposredne opservacije bez zadiranja u samu analitičku praksu. Problematičnost je te situacije u činjenici da realizacija bilo kojeg od tih pristupa istodobno ometa i onemogućuje realizaciju onoga drugog.

Polazeći iz pozicije grupnog analitičara prezentirana su metodološka ograničenja koja stoje na putu istraživanja u grupnoanalitičkoj praksi. Naime, isprepletenost i složenost psihičkih događanja i odnosa u grupnom procesu, koja se mijenjaju iz trenutka u trenutak, nije moguće uklopiti u okvire standarda pozitivističke metodologije. Posebno je analizirana mogućnost istraživanja

has created a new understanding and classification of mental illnesses in the form of abandoning psycho-dynamic theories of personality in favor of constitutional ones is particularly emphasized.

In the chapter “*The Place of Group Analysis in Science*”, author *Liljana Milivojević* begins with an issue that has incited conflicts not only between group analysts and scientists but also between group analysts themselves. The author’s observation is that the question of scientific foundation based on the principles of positivist methodology has led to conflicts between those group analysts who seek to adapt group analytic theory and practice to the postulates of scientific methodology and those who seek to remain within their own models of direct observation without interfering with the analytical practice itself. The problematic nature of this situation stems from the fact that the realization of either of these approaches simultaneously hinders and prevents the realization of the other.

The methodological limitations that stand in the way of research in group analytic practice are presented starting from the perspective of a group analyst. Namely, the intertwining and complexity of psychological events and relationships in the group process, which change from moment to moment, cannot fit into the standards of positivist methodology. The possible methods of researching transferences, counter-transferences,

transfera, kontratransfera i drugih fenomena u grupi koji zahtijevaju sasvim drukčije istraživačke instrumente i pristupe. S tog aspekta autorica daje odgovor da *nije važno je li grupna analiza znanstvena disciplina ili ne, ona je kreativna u svim aspektima, čine je svi članovi grupe i terapeut i kao takva djelotvorna je na putu promjene onih aspekata strukture osobnosti koji pacijentima čine život nepodnošljivim.*

Iz sadržaja svih triju poglavlja koja proizlaze iz rasprava među članova Motovunske grupe proizlazi da pozitivistička metodologija ima važnu ulogu u istraživanju grupnoanalitičke i psihoterapijske učinkovitosti, no za realizaciju primarnog interesa grupnih analitičara i psihoterapeuta za istraživanje procesa i čimbenika koji ga čine učinkovitim zahtijeva uvođenje novih metodoloških pristupa. Oni trebaju metodologiju koja će obuhvatiti bogatstvo događanja u njihovoj grupnoanalitičkoj i psihoterapijskoj praksi.

U skladu s iznesenim spoznajama o ograničenjima koja pozitivistička znanstvena metodologija donosi u istraživanjima u grupnoj analizi i psihoterapiji u teorijskim raspravama unutar Motovunske grupe posebna pozornost posvećena je novim spoznajama u okviru filozofije znanosti koje su otvorile nove mogućnosti znanstvenog utemeljenja grupne analize i psihoterapije općenito.

and other phenomena in the group that require completely different research instruments and approaches is especially analysed. From this position, the author answers that *it does not matter whether group analysis is a scientific discipline or not, it is creative in all its aspects consisting of all group members and the therapist and as such it is effective in changing those aspects of personality structure that make life unbearable for patients.*

Based on the contents of all three chapters, which comes from discussions among the members of the Motovun Group, it follows that positivist methodology plays an important role in group analytic and psychotherapeutic efficiency research, but that the introduction of new methodological approaches is needed for the realization of the primary interest of group analysts and psychotherapists in researching the process and the factors that make it effective. Namely, they need a methodology that will encompass a wealth of events in their group analytic and psychotherapeutic practice.

In accordance with the presented knowledge about the limitations that positivist scientific methodology has in researching group analysis and psychotherapy in theoretical discussions within the Motovun Group, special attention is given to new knowledge within philosophy of science that opened new possibilities for scientific foundation of group analysis and psychotherapy in general.

U poglavljima „Znanstveno utemeljenje grupne analize i ratovi znanosti“ (Aldo Špelić), „Pitanje paradigme u grupnoj analizi“ (Polona Matjan Štuhec) i „Razvojna paradigma u grupnoj analizi“ (Peter Praper) posebna pozornost posvećena je doprinosu *Thomasa Kuhna* i njegovu uvođenju paradigme u određenje znanstvene spoznaje.

Uz prikaz *ratova znanosti* autor A. Špelić posebnu pozornost posvetio je epistemološkoj i sociološkoj kritici proizašloj iz *Struktura znanstvenih revolucija* T. Kuhna koje su dovele u pitanje osnovne postavke ortodoksne znanosti o apsolutnim, univerzalnim i objektivnim spoznaje nastalim na standardima pozitivističke metodologije. Te kritike donijele su promjene od određenja spoznaje kao apsolutno univerzalnih do društveno-povijesnih nastalih na različitim povijesno uvjetovanim paradigmama. Upravo te promjene u području filozofije znanosti otvorile su nove mogućnosti znanstvenog utemeljenja grupne analize i drugih psihoterapija. Međutim, te promjene pokrenule su *ratove između univerzalne i pluralističke znanosti koje i danas susrećemo u svijetu znanosti* i djelomično u novim trendovima u medicini definiranim konceptom medicine utemeljene na dokazima.

U skladu s tim novim mogućnostima opisani su doprinosi grupnih analiti-

Therefore, the chapters “*Scientific Foundation of Group Analysis and the Wars of Science*” (Aldo Špelić), “*The Question of Paradigm in Group Analysis*” (Polona Matjan Štuhec), and “*Developmental Paradigm in Group Analysis*” (Peter Praper), pay special attention to Thomas Kuhn’s contribution in his introduction of the paradigm to the determination of scientific knowledge.

Through the presentation of the “*wars of science*”, A. Špelić focused on the epistemological and sociological critique arising from T. Kuhn’s *Structure of Scientific Revolutions*, which challenged the basic tenets of orthodox science as absolute, universal, and objective knowledge based on positivist methodological standards. These critiques brought about changes in the definition of cognition from an absolutely-universal to a socio-historical one, arising from different historically conditioned paradigms. It is these changes in the field of philosophy of science that have opened up new possibilities for the scientific foundation of group analysis and other psychotherapies. However, these changes triggered “*wars*” between *universal and pluralistic science* that we can still encounter today in the world of science and partly in new trends in medicine defined by the concept of evidence-based medicine.

In accordance with these new possibilities, the contributions of group analysts, representatives of the “*new wave*”, are presented, who focused their interest on the question of the scientific foundation

čara, predstavnika *novog vala*, koji su svoj interes usmjerili na pitanje znanstvenog utemeljenja grupne analize. U okviru poglavlja opisani su različiti pristupi i doprinosi Ralpa Staceyja, Morrisa Nitsuna, Farhada Dalala, Olova Dahlina, Davida Cartera i Sigmunda Karteruda u rješavanju pitanja znanstvenog utemeljenja grupne analize.

U skladu s tim novim postavkama znanstvenog utemeljenja koje proizlaze iz suvremenih spoznaja filozofije znanosti P. Štuhec Matjan bavi se *pitanjem mogućnosti izgradnje jedinstvene grupnoanalitičke paradigme*. Problem izgradnje jedinstvene grupnoanalitičke paradigme jest u činjenici da grupna analiza u svojoj teoriji i praksi primjenjuje mnoge koncepte različitih disciplina zasnovane na različitim paradigmatama. Naime, grupna analiza vodi podrijetlo s jedne strane iz *psihoanalize s njezinim konceptima individualnog razumijevanja* i s druge strane iz *sociologije i njezinih koncepta grupnog razumijevanja osobnosti*.

Polazeći od navedene pozicije u kojoj se nalazi grupna analiza zadatak je grupnih analitičara da mnoštvo konceptata koji proizlaze iz različitih disciplina i čine važan dio grupnoanalitičke teorije i prakse svedu na jedinstvenu grupnoanalitičku paradigmatu. Autorica rješenje nalazi u *konceptu matrice* unutar koje se sve individualne

of group analysis. The chapter presents the different approaches and contributions of Ralph Stacey, Morris Nitsun, Farhad Dalal, Olov Dahlin, David Carter, and Sigmund Karterud in resolving issues of the scientific foundation of in group analysis.

In accordance with this new understanding of the scientific foundation that arises from contemporary knowledge of the philosophy of science, P. Štuhec Matjan addresses *the question of the possibility of building a unique group-analytical paradigm*. The problem of building a unique group analytical paradigm lies in the fact that, in its theory and practice, group analysis uses many concepts of different disciplines based on different paradigms. Namely, group analysis originates on the one hand from *psychoanalysis and its concepts of individual understanding* and on the other hand from *sociology and its concepts of group understanding of personality*.

Starting from this position in which group analysis finds itself, the task of group analysts is to reduce the multitude of concepts coming from different disciplines and make up an important part of group analytical theory and practice into a unique group analytical paradigm. The author finds the solution in the *concept of a matrix* within which all individual and group phenomena intertwine and form a unique area of cognition. Asking whether all these different cognitions create a new paradigm of group analysis, she concludes that *group analysis*

i grupne pojavnosti isprepleću i čine jedinstveno područje spoznaje. Na pitanje donose li sve te pojedine različite spoznaje sa sobom novu paradigmu grupne analize ona zaključuje da je *grupna analiza odavno prešla granice individualnog i postavila temelj vlastita terapijskog rada u grupni međusobni prostor i time je sve te različite spoznaje uključila u okvire vlastite teorije i prakse na svoj specifičan način.*

U duhu tih novih spoznaja autor *P. Praper* naglašava važnost *razvojne paradigme* u razumijevanju grupnog događanja. Razvojne paradigme nude razumijevanje grupe kao cjeline u razvoju koja prolazi svoj put od nediferenciranog do diferenciranog postojanja na čijem putu njezini članovi imaju mogućnost ponovnog suočavanja i ovladavanja tim istim vlastitim iskustvima odrastanja. Postoji i *dinamička paradigma* koja nudi razumijevanje grupe kao cjeline koja ima ulogu održavanja unutarnje ravnoteže u funkciji očuvanja sigurnosti njezinih članova. Iako su obje paradigme komplementarne, one se često prezentiraju kao sukobljene. No one se međusobno isprepleću. U skladu s time prezentirane su pravilnosti razvoja grupnog procesa u kojem se isprepleću dinamički i razvojni aspekti pojedinca i grupe u konceptu *razvojne grupne psihologije* Charlesa Ashbacha i Victora Schermera.

U skladu s tim zapažanjima autor daje prikaz razvoja grupnog procesa u ko-

has long crossed the boundaries of the individuality and laid the foundation of its own therapeutic work in group interpersonal space and thus it included all these different cognitions in its own theory and practice in its own specific way.

In the spirit of these new cognitions, author *P. Praper* emphasizes the importance of the *development paradigm* in understanding group events. Developmental paradigms offer an understanding of a group in development as a whole that takes its own path from undifferentiated to differentiated existence on which its members have the opportunity to face and master these same experiences of growing up. Additionally, there is a *dynamic paradigm* that offers an understanding of the group as a whole that has the role of maintaining internal balance in the function of preserving the security of its members. Although both paradigms are complementary, they are often presented as conflicting. However, they are intertwined. The regularities in the development of the group process are presented, in which the dynamic and developmental aspects of the individual and the group are intertwined in the concept of *developmental group psychology* by Charles Ashbach and Victor Schermer.

In accordance with these observations, the author gives an overview of the development of a group process in which special attention is paid to the developmental task of differentiation and orga-

jem je posebna pozornost posvećena razvojnem zadatku diferencijacije i organizacije grupe kao *koherentne cjeline* gdje su granice između individue i grupe funkcionalne i fleksibilne. Razvoju toga grupnog funkcioniranja prethodi put od uspostave kohezije, razvoja grupne interakcije na temelju grupne odgovornosti do razine zadatku usmjerene grupe i samospoznaje.

Iz svih prezentiranih poglavlja ovog teorijskog dijela koji se bave pitanjem *moćnosti znanstvenog utemeljenja grupne analize i psihoterapije u okvirima postojećih paradigmi* proizlazi da ostajući u okviru pozitivističke paradigme, koja je u konceptu medicine utemeljena na dokazima dobila posebno važnu ulogu u organizaciji zdravstvenih sustava, grupni analitičari i psihoterapeuti *ostaju s mnogim konceptualnim, metodološkim i proceduralnim ograničenjima na putu organiziranja i provođenja istraživanja u njihovoj praksi*. Ta ograničenja posebno su na putu istraživanja psihoterapijskih procesa i čimbenika u tom procesu koji predstavljaju njihov primarni interes za unaprjeđenje vlastite prakse. Osim toga potrebno je istaknuti da *rezultati znanstveno valjano provedenih istraživanja imaju vrlo malu ili nemaju nikakvu praktičnu vrijednost za provođenje i unaprjeđenje same prakse*.

U skladu s tim zapažanjima slijedi zaključak o potrebi *proširenja metodološkog pristupa i time uvođenja novih*

nization of group as a *coherent whole*, where the boundaries between individual and group are functional and flexible. The development of this group function is preceded by the path from the establishment of cohesion, the development of group interaction based on group responsibility to the level of the task-oriented group, and self-awareness.

These theoretical chapters dealing with *the possibility of scientific foundation of group analysis and psychotherapy within the existing paradigms* lead to the conclusion that remaining within the positivist paradigm, which has gained a particularly important role in the organization of health systems through the concept of evidence-based medicine, group analysts and psychotherapists are left with many *conceptual, methodological, and procedural constraints that stand in the way of organizing and conducting research in their practice*. These limitations especially stand in the way of researching psychotherapeutic processes and the factors in those processes that are of primary interest to group analysts and psychotherapists in improving their own practice. In addition, it is especially important to point out that *the results of scientifically valid research have very little or no practical value for conducting and improving the practice itself*.

These observations lead to the conclusion that the methodological approach needs to be expanded by introducing new paradigms that will enable over-

paradigmi koje će omogućiti prevladavanje opisanih ograničenja i time vratiti istraživanja u grupnoanalitičku i psihoterapijsku praksu. Slijedi zaključak da je osim kvantitativne pozitivističke metodologije potrebno uvesti i kvalitativnu fenomenološku metodologiju koja će omogućiti približavanje istraživanja grupnoanalitičkoj i psihoterapijskoj praksi i time prevladati postojeći problem podvojenosti koji stoji na putu grupnim analitičarima i psihoterapeutima da budu istraživači u vlastitoj praksi i da uče o njoj na osnovi njezina istraživanja.

PRAKTIČNI DOPRINOSI U ISTRAŽIVANJU GRUPNOANALITIČKE I PSIHOTERAPIJSKE PRAKSE

U drugom dijelu knjige „Praktičke mogućnosti istraživanja u grupnoj analizi“ u pet poglavlja iznesena su iskustva članova Motovunske grupe u provođenju istraživanja u grupnoj analizi i općenito grupnoj psihoterapiji. U tom dijelu knjige opisana su praktična iskustva članova Motovunske grupe o mogućnosti integracije kvantitativno-pozitivističkih i kvalitativno-fenomenoloških pristupa u organizaciji i provođenju istraživanja. Ta poglavlja nude pregled pojedinih područja istraživanja s posebnostima njihove organizacije i provođenja kao i njima pripadajućim mjernim instrumentima.

coming the presented limitations and thus return research to group analytic and psychotherapeutic practice. In that sense, it follows that, in addition to quantitative positivist methodology, it is necessary to introduce a qualitative phenomenological methodology that will enable a research approach to group analytic and psychotherapeutic practice and thus overcome the existing problem of the splitting that stands in the way of group analysts and psychotherapists being researchers in their own practice and learning from research conducted on it.

PRACTICAL CONTRIBUTIONS TO RESEARCH ON GROUP ANALYTIC AND PSYCHOTHERAPEUTIC PRACTICE

In the second part of the book, “*Practical Possibilities of Research in Group Analysis*”, the experiences of the members of the Motovun Group in conducting research in group analysis and group psychotherapy in general are presented in five chapters. This part of the book presents the practical experiences of the Motovun Group members on the possibility of integrating quantitative-positivist and qualitative-phenomenological approaches in the organization and conduct of research. These chapters offer an overview of individual research areas with the specifics of their organization and implementation and with the associated measuring instruments.

Na početku u poglavlju „Mogućnosti i ograničenja primjene psiholoških mjernih instrumenata u istraživanjima u grupnoj psihoterapiji“ autor *Peter Praper* ističe problem prenaplašenog vrednovanja psiholoških mjernih instrumenata u provođenju istraživanja. Posebna je važnost njihove primjene u zadovoljenju pozitivističkih zahtjeva za objektivnim i standardiziranim pristupom u istraživanjima koji predstavljaju uvjete znanstvene valjanosti dobivenih rezultata. Međutim, zadovoljenje zahtjeva za znanstvenom valjanošću dobivenih spoznaja donose mnoga ograničenja u istraživanju psihoterapijske prakse.

Problem primjene upitnika osobnosti u grupnim psihoterapijskim istraživanjima prepoznat je u njihovoj ograničenosti da obuhvate mnoga pitanja važna u istraživanjima grupnih događanja. Primjenom upitnika osobnosti ne mogu se istražiti latentne i dinamičke karakteristike osobnosti kao ni procesi mentalizacije pojedinaca koji predstavljaju vrlo važne čimbenike za razumijevanje i praćenje terapijskih promjena. U odnosu na navedena ograničenja posebna važnost pridana je projektivnim pristupima koji omogućuju istraživanje nesvjesnih sadržaja i sintetičku procjenu osobne organizacije važnu za praćenje i razumijevanje promjena u psihoterapijskom procesu.

Zaključak je da iako su istraživanja u grupnoj psihoterapiji prisutna od sa-

At the beginning in the chapter "*Possibilities and Limitations of the Application of Psychological Measuring Instruments in Research in Group Psychotherapy*", the author *Peter Praper* describes the problem of overemphasized evaluation of psychological measuring instruments in conducting research. The importance of their application is in satisfying the positivist requirements for an objective and standardized approach in research, which represent conditions for the scientific validity of the obtained results. However, meeting the requirements for the scientific validity of the obtained knowledge brings many limitations in research on psychotherapeutic practice.

The problem of applying personality questionnaires in group psychotherapy research is their limitation in covering many issues important in research on group events. Latent and dynamic personality characteristics and processes of individual mentalization, which are very important factors for understanding and monitoring therapeutic changes, cannot be studied by applying personality questionnaires. With regard to these limitations, special importance is given to projective approaches that allow the exploration of unconscious content as well as a synthetic assessment of personal organization, which is important for monitoring and understanding changes in the psychotherapeutic process.

The conclusion is that although research in group psychotherapy has been present since its very beginnings,

mih njezinih početaka, metodologija istraživanja, koja bi omogućila znanstvenu provjeru kliničkih iskustava stečenih u psihoterapijskom radu s grupama, razvija se tek posljednjih pedeset godina i još uvijek traga za novim metodološkim pristupima koji bi mogli znanstveno potvrditi ili osporiti hipoteze nastale na osnovi grupnih psihoterapijskih iskustava.

U poglavlju „Istraživanje kontratransfera“ autorica *Mirjana Pernar* opisuje mogućnosti organizacije i provođenja istraživanja kontratransfera kao vrlo kompleksnog fenomena koji obuhvaća mnoge varijable od karakteristika osobnosti i profesionalne obučenosti psihoterapeuta do karakteristika osobnosti pacijenata uključenih u terapijski odnos. S obzirom na to, istraživači su suočeni s problemom njegove *operacionalizacije*. Stoga predmet istraživanja zahtijeva veoma složenu metodologiju koja uključuje *kvantitativne i kvalitativne pristupe*. Zato je u analizi dobivenih rezultata potrebno primijeniti one dobivene *kvantitativnim pristupom* na varijablama pojedinih upitnika i one dobivene *kvalitativnim pristupom* opservacijama terapijskih aktivnosti u psihoterapijskom procesu. U tim istraživačkim nacrtima primjenjuju se i rezultati dobiveni intervjuiranjem svih sudionika (terapeuta i pacijenata) istraživanja. Osim navedenih istaknuta je moguć-

the research methodology which would enable scientific verification of clinical experiences obtained in psychotherapeutic work with groups has only been developed in the last fifty years and is still searching for new methodological approaches that would enable scientific confirmation or challenge of hypotheses created on the basis of group psychotherapy experiences.

In the chapter “*Research on Countertransference*”, author *Mirjana Pernar* presents the possibilities of organizing and conducting research on countertransference as a very complex phenomenon that includes many variables ranging from the psychotherapist's personality and professional training to the personality of patients involved in the therapeutic relationship. Consequently, researchers are facing the problem of its operationalization. The subject of research thus requires a very complex methodology that includes *quantitative and qualitative approaches*. In that sense, analysis of the obtained results must use those results obtained by a quantitative approach on the variables of individual questionnaires and those obtained by a qualitative approach on the observations of therapeutic activities in the psychotherapeutic process. In such research designs, the results obtained by interviewing all participants (therapists and patients) of the research are also used. “In addition to the above, the possibility of using a collaborative method in which the respondents are co-researchers who

nost primjene *kolaborativne metode* u kojoj su ispitanici suistraživači koji kao ispitanici zajedno s istraživačima mogu klasificirati i kreirati interpretacije dobivenih rezultata.

S obzirom na složenost samog predmeta istraživanja posebno su analizirane poteškoće koje prate organizaciju i provođenje takvih istraživanja. Uza sve pozitivne doprinose takvih istraživanja posebno su izdvojeni problemi u organizaciji koja uključuje velik broj aktera, od ispitanika do iskusnih kliničara i terapeuta te procjenjivača sadržaja pojedinih vizualnih i auditivnih zapisa. Posebne poteškoće u provođenju tih istraživanja proizlaze iz činjenice da se ona ne mogu provoditi u svakodnevnoj kliničkoj praksi i da zahtijevaju velik vremenski angažman i financijsku potporu nekih državnih ili korporativnih institucija.

U daljnjem dijelu prikaza praktičnih doprinosa članova Motovunske grupe u tri poglavlja prikazane su posebnosti istraživanja grupnoanalitičke i psihoterapijske prakse s različitim skupinama ispitanika u različitim terapijskim sredinama koje zahtijevaju posebnosti u organizaciji i provođenju tih istraživanja.

U poglavlju „Istraživanja primjene grupe psihoterapije oboljelih od shizofrenije i poremećaja sa psihozom“ autori *Sladana Štrkalj Ivezic, Ivan Urlić i Branka Restek-Petrović* opisuju posebnosti organizacije i provođenja istraži-

gether with researchers can classify and create interpretations of their own obtained results was also pointed out.

Given the complexity of the research subject, the difficulties that accompany the organization and implementation of such research are analysed in depth. In addition to all the positive contributions of such research, organization issues, which include a large number of actors ranging from respondents to experienced clinicians and therapists as well as evaluators of the content of individual visual and auditory records, are also discussed. Unique difficulties in conducting such studies stem from the fact that they cannot be conducted in day-to-day clinical practice and require large time commitment and financial support from a government or corporate institution.

The next part of the presentation of practical contributions of Motovun Group members discusses the peculiarities of research in group analytic and psychotherapeutic practice with different groups of patient-clients in different therapeutic environments that require specifics in the organization and implementation of such studies.

In the chapter *“Research on the Application of Group Psychotherapy of Patients with Schizophrenia and Psychosis Disorders”*, authors *Sladana Štrkalj Ivezic, Ivan Urlić, and Branka Restek-Petrović* present the unique aspects of organizing and conducting research on

vanja grupnoanalitičkih i psihoterapijskih pristupa u okviru *bolničkih odjela*. Važnost unaprjeđenja tih istraživanja učinkovitosti grupnog psihoterapijskog rada proizlazi iz činjenice da postoji nesklad između rezultata učinkovitosti grupne psihoterapije dobivenih u kliničkoj praksi i onih u provedenih znanstveno valjanim istraživanjima. Razloge nesklada autori pripisuju posebnosti i složenosti samoga terapijskog procesa koji zbog same prirodi bolesti pacijenata zahtijeva određene modifikacije grupnog pristupa i uvjeta istraživanja. U toj modifikaciji grupnog psihoterapijskog pristupa naglasak je na *korektivnom simbiotskom iskustvu* i načinu rada s transferom u kojem se od terapeuta zahtijeva veća fleksibilnost u terapijskom radu s obzirom na uobičajena pravila grupne analize.

Osim opisa načina organiziranja i provođenja grupne psihoterapije na odjelima za liječenje oboljelih od shizofrenije i poremećaja sa psihozom i prikaza rezultata učinkovitosti različitih autora u poglavlju su prezentirani mjerni instrumenti primijenjeni u njihovim istraživanjima i ujedno se nude moguća nova područja koja do sada nisu bila predmet istraživanja poput kohezije, simbiotskog iskustva, terapijskog saveza i druga.

U poglavlju „Istraživanja grupnoga psihoterapijskog rada u dnevnim bolnicama“ autori *Vedran Bilić, Zoja Pisk i Ante*

group analytic and psychotherapeutic approaches in hospital wards. The importance of improving these studies on the effectiveness of group psychotherapy stems from the fact that there is a discrepancy between the results of the effectiveness of group psychotherapy obtained in clinical practice and those in scientifically valid research. The authors attribute the reasons for the discrepancy to the peculiarities and complexity of the therapeutic process itself, which, due to the very nature of the patient's disease, requires certain modifications of the group approach and research conditions. In this modification of the group psychotherapeutic approach, the emphasis is on *corrective symbiotic experience* and a way of working with transference in which the therapist is required to be more flexible in therapeutic work with respect to the usual rules of group analysis.

In addition to describing how to organize and conduct group psychotherapy in departments for the treatment of patients with schizophrenia and psychosis as well as presenting the effectiveness of various authors, the chapter also discusses measuring instruments used in their research and presents potential new research topics that have not yet been in the center of research interest such as cohesion, symbiotic experience, therapeutic alliance, and others.

In the chapter "*Research of Group Psychotherapeutic Work in Daily Hospitals*", authors *Vedran Bilić, Zoja Pisk, and Ante*

Bagarić prezentiraju mnoge poteškoće koje prate organizaciju i provođenje takvih istraživanja i ujedno nude mogućnosti njihova prevladavanja. U uvodu su posebno analizirane dvije najčešće skupine istraživanja, i to ona koja imaju za cilj istraživanja uspoređivanja učinkovitosti liječenja u dnevnim bolnicama i ona koja imaju za cilj istraživanje uloge pojedinih čimbenika unutar psihoterapijskog programa ili ustroja dnevnih bolnica koji utječu na učinkovitost liječenja.

Glavni problemi analize rezultata tih istraživanja prepoznat je u *organizacijskoj raznolikosti dnevnih bolnica* kao i *raznolikosti metodoloških pristupa u provedenu istraživanja*. Tako s jedne strane postoje velike *razlike u organizacijskim strukturama i kompleksnosti dinamike tih ustanova* i s druge strane *ne postoje uniformni i univerzalno primjenjivi (programi i protokoli) modeli* koji bi se mogli primijeniti za istraživanje međusobnih različitosti među njima. S obzirom na zapažene probleme autori nude pojedine modele organiziranja i provođenja istraživanja u dnevnim bolnicama. U skladu s daljnjim razvojem istraživanja naglasak je na razvoju *uniformnih terapijskih programa i protokola* koji će omogućiti bolju kontrolu relevantnih varijabli i razvoja *novih mjernih instrumenata* primjenjivih za to područje istraživanja.

U poglavlju „Istraživanje grupno analitičkog pristupa u studentskim savje-

Bagarić present many difficulties that accompany the organization and implementation of such research and also presents options for overcoming them. In the introductory part, they presented the two most common groups of research, namely those aimed at comparing the effectiveness of treatment in daily hospitals and those aimed at investigating the role of individual factors within the psychotherapy program or in the structure of daily hospitals that affect the effectiveness of treatment.

The main issues in analyzing the results of these studies were identified as stemming from the *organizational diversity of daily hospitals* as well as the *diversity of methodological approaches in the conducted research*. Thus, on the one hand, there are *large differences in the organizational structures and complexity of the dynamics of these institutions* and on the other hand there are *no uniform and universally applicable (programs and protocols) models* that could be used to explore differences between them. Given these problems, the authors offer some models of organizing and implementing research in daily hospitals. In line with the further development of research, they emphasize the development of *uniform therapeutic programs and protocols* that will enable better control of relevant variables and the development of new measurement instruments applicable to this area of research.

In the chapter “*Research of the Group-Analytical Approach in Student Counselling*

tovalištima“ autori Aldo Špelić i Ester Jadreško opisuju posebnosti grupno-analitičkog pristupa u studentskim savjetovalištima koje proizlaze iz problema s kojima se studenti susreću u razdoblju kasne adolescencije u procesu prilagodbe na studij. U pristupu problemu te prilagodbe studenata posebna je pozornost posvećena iskustvima *psihičkog odvajanja* koja pokreću ponovno oživljavanje *krize približavanja* u okviru adolescentnog razvojnog procesa *druge separacije – individuacije* (Peter Blos).

U prezentiranom istraživanju autori su imali za cilj potvrditi vlastita pozitivna zapažanja o primjeni grupnoanalitičkih grupa u radu sa studentima prve godine studija. U potrebi da se znanstveno valjanim dokazima vlastitih postignuća važno pitanje bilo je *koliko grupna analiza ograničenog trajanja od jedne akademske godine može omogućiti studentima uspješno suočavanje i ovladavanje krizom približavanja* pri čemu je osnovni problem bio utvrditi vrijeme pojave *grupne kohezije* kao nužnog preduvjeta za realizaciju postavljenog terapijskog zadatka. U provedbi tih istraživačkih zadataka povezanih s istraživanjem posebnosti grupnog procesa autori su u istraživanje trebali uvesti pristup zasnovan na kvalitativnoj fenomenološkoj metodologiji.

Dobiveni pozitivni rezultati tog istraživanja nude model istraživačkog nacrtu u kojem je važna uloga dana primjeni

Centres”, authors Aldo Špelić and Ester Jadreško present the unique aspects of the group-analytical approach in student counselling centers, which arise from the problems that students encounter in late adolescence in the process of adjustment to student life. In approaching the problem of this adjustment of students, special attention is paid to the experiences of *“psychic separation”* that triggers the revival of the *“crisis of rapprochement”* within the adolescent developmental process of the *second separation-individuation* (Peter Blos).

In the studies presented in the chapter, the authors aimed to confirm their own positive observations on the application of group analytical groups with first-year students. In order to provide scientifically valid evidence of their own achievements, an important question was *how much group analysis of limited duration of one academic year can enable students to successfully face and master the “crisis of rapprochement”*, where the main problem was to determine *the time of occurrence of group cohesion* as a necessary prerequisite for the realization of the therapeutic task. In the realization of these research tasks related to the research of the specifics of the group process, the authors had to introduce an approach based on a qualitative phenomenological methodology into their research.

The positive results obtained from this research offer a research design model in which an important role is given to the

kvalitativne fenomenološke metodologije u grupnoanalitičkim istraživanjima koja osim dokaza učinkovitosti daje i uvid u sam proces grupnih događanja. Ponuđeni pristup daje uvid u mogućnost istraživanja posebnosti grupnog procesa primjenom analize teksta zapisa grupnih seansi.

Iz svih poglavlja toga *praktičnog dijela* knjige čitatelji mogu saznati ne samo o ograničenjima koja prate istraživanja grupnoanalitičke i općenito psihoterapijske prakse već i o novim mogućnostima u organizaciji i provođenju takvih istraživanja. Posebna pozornost, osim posebnostima istraživanja učinkovitosti, posvećena je posebnostima istraživanja grupnih procesa i čimbenika koji ih čine učinkovitim što ima posebnu važnost za grupne analitičare i psihoterapeute u unaprjeđenju njihove prakse.

ISKUSTVA U BAVLJENJU PITANJIMA ZNANSTVENOG UTEMELJENJA GRUPNE ANALIZE

U trećem *iskustvenom dijelu* te knjige „Motovunske grupa kao radna i iskustvena grupa“ u tri poglavlja prezentirana su osobna iskustva autora A. Špelića kao osnivača i voditelja Motovunske grupe. Ta poglavlja obuhvaćaju njegova osobna iskustva povezana s razvojem ideje Motovunske grupe,

application of qualitative phenomenological methodology in group analytical research, which, in addition to evidence of effectiveness, also provides insight into the process of group events. The proposed approach provides insight into the possibility of researching the specifics of the group process by using text analysis of group session records.

Throughout all the chapters of this *practical part* of the book, readers can learn not only about the limitations inherent to research in group analytic and psychotherapeutic practice but also about new methods in organizing and conducting such research. Special focus is given not only to the specifics of efficiency research but also to the specifics of research of group processes and factors that make them effective, which is especially important for group analysts and psychotherapists in improving their practice.

EXPERIENCE IN DEALING WITH ISSUES OF THE SCIENTIFIC FOUNDATION OF GROUP ANALYSIS

The third, *experiential part* of this book titled “*Motovun Group as a Working and Experiential Group*” presents the personal experiences of the author A. Špelić, as the founder and leader of the Motovun Group, in three chapters. These chapters include his personal experiences related to the origins of the idea of Motovun

(*Motovunska grupa kao ideja*), poteškoćama u realizaciji njezinih postavljenih ciljeva i zadataka proizašlim iz shvaćanja i stajališta u postojećim stručnim i znanstvenim okruženjima (*Ideja Motovunske grupe u stručnom i znanstvenom okruženju*) i jednako tako s posebnostima njezine dinamike kao iskustvene grupe (*Motovunska grupa kao iskustvena grupa*).

U poglavlju „Motovunska grupa kao ideja“ u prikazu podrijetla ideje Motovunske grupe autor iznosi vlastita iskustva s kojima se uglavnom susreću svi grupni analitičari i psihoterapeuti kada su suočeni s interesom da istražuju u okviru vlastite prakse. Posebno su izdvojena osobna zapažanja koja su proizašla iz potrebe za organiziranjem i provođenjem istraživanja povezana sa zahtjevima akademskog napredovanja. U okviru zadovoljenja tih istraživačkih interesa i potreba prikazani su problemi koji su povezani s načinom usklađivanja vlastitih praktičnih istraživačkih pitanja u okviru pozitivističke metodologije i s nalaženjem novim modela koji omogućuju istraživanja posebnosti dinamike grupnih događanja.

Iz opisanih problema s kojima se autor susretao u realizaciji vlastitih istraživanja proizašli su ciljevi i zadatci rada Motovunske grupe. Polazeći od zapažanja o malom interesu kolega za istraživanja u njihovoj praksi u osnovi kojeg je prepoznat *problem podvojenosti* izme-

Group (*“Motovun Group as an Idea”*), difficulties in realizing its goals and tasks arising from prevalent understanding and attitudes in existing professional and scientific environments (*“Idea of Motovun Group in Professional and Scientific Environment”*) as well as the specifics of its dynamics as an experiential group (*“Motovun Group as an Experiential Group”*).

In the chapter *“Motovun Group as an Idea”*, presenting the origins of the idea of the Motovun Group, the author describes his own experiences that are common among all group analysts and psychotherapists when they interested in conducting research in their own practice. Special emphasis is placed on personal observations arising from the need to organize and conduct research related to the requirements of academic advancement. Problems related to attuning one’s own practical research questions with the framework of positivist methodology, as well as finding new models that enable research into the particularities of group events dynamics are presented within the framework of satisfying these research interests and needs.

The goals and tasks of the work of the Motovun Group arose from the problems described above that the author encountered in the realization of his own research. Starting from the observation of low interest of colleagues for research in their practice, which is based on the *problem of the splitting* between psy-

đu psihoterapijske i istraživačke prakse i ujedno uloga psihoterapeuta i istraživača proizašli su ciljevi *Motovunske grupe* u vidu nalaženja načina prevladavanje tog problema koji bi trebao voditi do vraćanja istraživanja u grupno-analitičku i psihoterapijsku praksu i do mogućnosti da psihoterapeuti postanu istraživači vlastite prakse. Ti ciljevi odredili su zadatke rada *Motovunske grupe*, i to od propitivanja ograničenja određenih povijesno naslijeđenih problema povezanih s pozitivizmom u znanosti 20. stoljeća i novih trendova u znanosti izraženih u konceptu medicine utemeljene na dokazima do propitivanja novih mogućnosti određenih suvremenim spoznajama u okviru filozofije znanosti, čiji su rezultati prikazani u teorijskom dijelu knjige.

U sljedećem poglavlju „Ideja *Motovunske grupe* u stručnom i znanstvenom okruženju” autor opisuje posebnosti shvaćanja i stajališta unutar stručnih i znanstvenih okruženja koji su stajali na putu realizaciji postavljenih ciljeva i zadataka *Motovunske grupe*. U tim okruženjima prepoznata su stajališta i shvaćanja zasnovana na povijesnom nasljeđu pozitivizma 20. stoljeća koja su dobila posebno moćnu poziciju u okviru koncepta medicine utemeljene na dokazima. U analizi tih postojećih stajališta i shvaćanja prepoznato je izbjegavanje u tim okruženjima da se suoče s *naslijeđenim problemima* koje

chotherapeutic and research practices and the roles of psychotherapists and researchers, the goals of the *Motovun Group* were to find ways to overcome this problem, leading to the return of research to group analytic and psychotherapeutic practice and to the possibility of psychotherapists becoming researchers on their own practice. These goals determined the tasks of the *Motovun Group*, from questioning the limitations of certain historically inherited problems related to positivism in 20th century science and new trends in science expressed in the concept of evidence-based medicine to discussing new possibilities based on modern knowledge in philosophy of science, the results of which are presented in the theoretical part of this book.

In the following chapter, “*Idea of the Motovun Group in the Professional and Scientific Environment*”, the author presents the unique aspects of understanding and attitudes within the professional and scientific environments that stood in the way of the realization of the goals and tasks of the *Motovun Group*. In these environments, attitudes and understanding based on the historical legacy of 20th century positivism have gained a particularly powerful position through the concept of evidence-based medicine. Analysis of these existing attitudes and understandings shows the avoidance encountered in these environments to face the *inherited problems* that positivism brings in organizing and implementing research in psychotherapeutic practice

pozitivizam donosi u organiziranju i provođenju istraživanja u psihoterapijskoj praksi i s *novim mogućnostima* proizašlim iz suvremenih spoznaja unutar filozofije znanosti. Upravo u navedenim stajalištima i shvaćanjima unutar stručnih i znanstvenih okruženja možemo razumjeti poziciju *ili-ili* s kojom se danas susreću grupni analitičari i psihoterapeuti u realizaciji znanstvenog utemeljenja vlastite prakse.

U analizi tih problema poseban je osvrt na problem prisutnom u današnjoj medicini i posebno u području psihijatrije i psihoterapije gdje se susrećemo s borbom za poziciju i moć unutar pojedinih stručnih i znanstvenih okruženja. U analizi tih događanja posebna je pozornost posvećena pojmu *politika identiteta* kojim Dalal opisuje pojavnost da je opstojnost novih disciplina uvjetovana njihovim priklanjanjem i prihvaćanjem postojećih okvira postavljenih od moćnih struktura unutar društva. Ta iskustva pokazuju da se u rješavanju pitanja znanstvenog utemeljenja grupne analize i psihoterapije osim epistemološkim pitanjima grupni analitičari i psihoterapeuti trebaju baviti i pitanjima društvenih snaga koje podupiru postojeća stanja u stručnim i znanstvenim okruženjima.

U zadnjem poglavlju „Motovunska grupa kao iskustvena grupa“ autor polazi od činjenice da je Motovunska grupa kao *radna grupa* s ciljevima promocije,

as well as *new possibilities* arising from modern knowledge within the philosophy of science. It is in these attitudes and understandings within professional and scientific environments that inform our understanding of the “*either-or*” position that group analysts and psychotherapists encounter today in the realization of the scientific foundation of their own practice.

In the analysis of these problems, special attention is given to the problem that exists today in medicine and especially in the field of psychiatry and psychotherapy, where we encounter the struggle for position and power within certain professional and scientific environments. Analysis of these events pays special attention to the notion of “*identity politics*” by which Dalal describes the emergence of the fact that the survival of new disciplines is conditioned by their adherence and acceptance of existing frameworks set by powerful structures within society. These experiences show us that in addressing the scientific foundation of group analysis and psychotherapy, in addition to epistemological issues, group analysts and psychotherapists should also address issues of social forces that support existing conditions in professional and scientific environments.

In the last chapter, “*Motovun Group as an Experiential Group*”, the author starts from the fact that Motovun Group is a *working group* with its goals of promoting, organizing, and conducting research

organizacije i provođenja istraživanja u grupnoanalitičkoj praksi i s njima povezanim zadacima nalaženja mogućnosti provedbe znanstveno valjanih istraživanja koja će omogućiti znanstveno utemeljenje grupne analize ujedno i *iskustvena grupa* s vlastitom dinamikom razvoja. U tom je dijelu tako prikazana dinamika grupnog događanja koja nam daje uvid u posebnosti grupnog procesa koji su u pojedinom dijelu njezina razvoja interferirali s ostvarenjem njezinih postavljenih ciljeva i zadataka.

Na osnovi sadržaja u tom *iskustvenom dijelu* knjige možemo zaključiti da bavljenje temom znanstveno utemeljene grupne analize i općenito psihoterapije sa sobom donosi mnoge poteškoće, od onih proizašlih iz same težine postavljenih zadataka definiranih povijesnim naslijeđem, onih proizašlih iz postojećih društvenih snaga unutar stručnih i znanstvenih okruženja do onih proizašlih iz same dinamike grupnog razvoja i rada koja traži od voditelja i članova grupe prepoznavanje i ovladavanje tim pojedinim nesvjesnim, destruktivnim snagama u grupnom radu.

ŠTO NAM DONOSI TA KNJIGA?

Uz teorijske, praktične i iskustvene doprinose članova Motovunske grupe u rješavanju problema znanstvenog utemeljenja grupne analize i psihoterapije

in group analytic practice and related tasks of finding opportunities to conduct scientifically valid research in group analysis that will enable its scientific foundation, and at the same time an *experiential group* with its own dynamics of development. In this sense, this chapter presents the dynamics of group events that provides an insight into the particularities of the group process, which interfered with the achievement of its set goals and tasks in some part of its development.

Based on the contents presented in this *experiential part* of the book, we can conclude that dealing with the topic of scientific foundation of group analysis and psychotherapy in general carries with it many difficulties, ranging from those arising from the difficulty of tasks defined by historical heritage and those arising from existing social forces within professional and scientific environments to those arising from the very dynamics of group development and work that requires leaders and group members to recognize and master these individual unconscious, destructive forces in group work.

WHAT DOES THIS BOOK BRING US?

This book, by presenting theoretical, practical, and experiential contributions of Motovun Group members in solving the problem of the scientific foundation

općenito knjiga daje uvid u složenost problema s kojima se susreću grupni analitičari i psihoterapeuti u provođenju znanstveno valjanih istraživanja u svojoj praksi. U tim doprinosima nastalim tijekom osamnaest godina rada u okvirima Motovunske grupe eminentni grupni analitičari iz Hrvatske, Slovenije i Srbije na jedinstven i originalan način obrađuju teme koje posljednjih dvadeset godina dominiraju u raspravama u stručnim i znanstvenim okruženjima. U knjizi osim prikaza konceptualnih, metodoloških i proceduralnih ograničenja autori nude i moguća rješenja u prevladavanju naslijeđenih problema u znanstvenom utemeljenju grupne analize i psihoterapije općenito, uključujući suvremene spoznaje iz područja filozofije znanosti.

Knjiga kao cjelina nudi sveobuhvatnu i jedinstvenu građu za buduća provođenja istraživanja u grupnoj analizi i psihoterapiji općenito. Njezina posebna vrijednost nije samo u uvođenju čitatelja u teorijske i praktične probleme provođenja istraživanja u grupnoj analizi i psihoterapiji već u nuđenju konkretnih modela grupnim analitičarima i psihoterapeutima važnih u organizaciji i provođenju istraživanja u njihovoj praksi. Polazeći od novih spoznaja o načinima prevladavanja povijesno naslijeđenog problema podvojenosti između psihoterapijske i istraživačke prakse, knjiga otvara mogućnost

of group analysis and psychotherapy in general, provides insight into the complexity of problems faced by group analysts and psychotherapists in conducting scientifically valid research in their own practice. In these contributions made over eighteen years of work in the Motovun Group, eminent group analysts from Croatia, Slovenia, and Serbia provide a unique and original approach to addressing topics that have been dominating the discussions in professional and scientific environments for the last twenty years. In this book, in addition to presenting conceptual, methodological, and procedural limitations, the authors offer possible solutions in overcoming inherited problems in the scientific foundation of group analysis and psychotherapy in general, including contemporary knowledge in the field of philosophy of science.

As a whole, this book offers comprehensive and unique material for future research in group analysis and psychotherapy in general. Its special value is not only in introducing readers to the theoretical and practical problems of conducting research in group analysis and psychotherapy, but also in offering specific models to group analysts and psychotherapists that are important in organizing and implementing research in their practice. With these new insights on how to overcome the historically inherited problem of the splitting between psychotherapeutic and research practices, this book opens the possibility of

izgradnje nove uloge psihoterapeuta istraživača kojom grupni analitičari i psihoterapeuti postaju istraživači vlastite prakse s mogućnošću da ostvare konačni cilj Motovunske grupe – znanstveno utemeljenje njihove prakse. Na kraju, smatram da je riječ o vrijednom djelu koje će imati dobar odjek i biti dobro prihvaćeno u stručnim i znanstvenim krugovima.

building a new role of a psychotherapist-researcher, through which group analysts and psychotherapists become researchers in their own practice and thus achieve the ultimate goal of the Motovun Group – the scientific foundation of their own practice. In conclusion, I am of the opinion that this is a valuable work that will have a great impact and be well-accepted in professional and scientific environments.